മലയാളം MALAYALAM مالايالم :

1448 സ്വഫർ 3 (17 ജൂലൈ 2026) വെള്ളിയാഴ്ച ഖുതുബ

{ وَلَا تُسْرِفُوا }

(നിങ്ങൾ ധൂർത്ത് കാണിക്കരുത്)

പരമകാരുണികനും കരുണാനിധിയുമായ അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തിൽ.

സർവ്വലോക രക്ഷിതാവായ അല്ലാഹുവിനാണ് സർവ്വ സ്തുതിയും. അവൻ നീതിപൂർവ്വം ജീവിക്കാൻ കൽപ്പിക്കുകയും, മിതത്വം പാലിക്കുന്നവരെ പ്രശംസിക്കുകയും ചെയ്തു. ധൂർത്തിനെ അവൻ വിലക്കുകയും, ദുർവ്യയം ചെയ്യുന്നവരെ ആക്ഷേപിക്കുകയും, അവരെ പിശാചുക്കളുടെ സഹോദരന്മാരാക്കി മാറ്റുകയും ചെയ്തു.

യാതൊരു പങ്കുകാരനുമില്ലാത്ത, ഏകനായ അല്ലാഹു അല്ലാതെ ആരാധനയ്ക്ക് അർഹനായി മറ്റാരുമില്ലെന്ന് ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. അവൻ തന്റെ വ്യക്തമായ വേദഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇപ്രകാരം അരുളിയിരിക്കുന്നു:

{ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ } [الأعراف: 31]

"നിങ്ങൾ ധൂർത്ത് കാണിക്കരുത്. തീർച്ചയായും ധൂർത്തടിക്കുന്നവരെ അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല." (സൂറത്തുൽ അഅ്റാഫ്: 31)

നമ്മുടെ പ്രവാചകൻ മുഹമ്മദ് നബി ﷺ അല്ലാഹുവിന്റെ ദാസനും വിശ്വസ്ത നായ ദൂതനുമാണെന്നും, പ്രവാചകന്മാരിലും റസൂൽമാരിലും വെച്ച് ഏറ്റവും ഉത്തമനാണെന്നും ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. അല്ലാഹു അവിടുത്തെ മേലും, അവിടുത്തെ പരിശുദ്ധരായ കുടുംബത്തിന്മേലും, അവിടുത്തെ അനുഗ്രഹീതരായ അനുചരന്മാർ (സ്വഹാബികൾ) മേലും, ലോകാവസാനം വരെ അവരെ നല്ല രീതിയിൽ പിന്തുടർന്നവർക്കുമേലും അത്യധികം അനുഗ്രഹങ്ങളും രക്ഷയും വർഷിക്കുമാറാകട്ടെ.

അല്ലാഹുവിന്റെ ദാസന്മാരേ, ഞാൻ എന്നോട് തന്നെയും നിങ്ങളോടും അല്ലാഹുവെ ഭയപ്പെട്ട് ജീവിക്കാൻ (തഖ്‌വ ചെയ്യാൻ) വസ്വിയ്യത്ത് ചെയ്യുന്നു (ഉപദേശിക്കുന്നു). കാരണം, തഖ്‌വ മാത്രമാണ് വിജയത്തിന്റെ പാതയും പുണ്യത്തിന്റെയും നന്മയുടെയും വഴി. അല്ലാഹു തആല അരുളിയിരിക്കുന്നു:

{ يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ } [الحشر: 18]

"ഹേ, സത്യവിശ്വാസികളേ! നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ ഭയപ്പെടുക. ഓരോ വ്യക്തിയും താൻ നാളേക്ക് (പരലോകത്തേക്ക്) വേണ്ടി എന്താണ് മുൻകൂട്ടി അയച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് നോക്കട്ടെ. നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ സൂക്ഷിക്കുക. തീർച്ചയായും അല്ലാഹു നിങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് സൂക്ഷ്മമായി അറിയുന്നവനാകുന്നു." **(സൂറഹശ്ർ: 18)**

മിതത്വത്തിന്‍റെ പ്രാധാന്യം

മുസ്‌ലിം സമൂഹമേ:

തീർച്ചയായും നിങ്ങളുടെ മഹത്തായ ഈ മതം, വെറുക്കപ്പെട്ട ധൂർത്തിന്‍റെ വഴിക്കും വിനാശകരമായ പിശുക്കിന്‍റെ വഴിക്കും മധ്യേയുള്ള നേരായതും മിതമായതുമായ ഒരു മാർഗ്ഗം കൊണ്ട് സവിശേഷതയാർന്നതാണ്. എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും മിതത്വം പാലിക്കാൻ അത് ആഹ്വാനം ചെയ്യുകയും, ഏത് കാര്യത്തിലും നടുനില സ്വീകരിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിൽ അതിരു കവിയലോ (ഇഫ്റാത്ത്) തീരെ കുറവ് വരുത്തലോ (തഫ്‌രീത്) ഇല്ല. അല്ലാഹു സുബ്ഹാനഹു വതആല അരുളിയിരിക്കുന്നു:

{ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَى عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا } [الإسراء: ٢٩]

"നിന്‍റെ കൈ നീ കഴുത്തിലേക്ക് കെട്ടിയിടപ്പെട്ടതാക്കരുത് (പിശുക്കനാകരുത്). അത് ഒട്ടാകെ നിവർത്തിയിടുകയും ചെയ്യരുത് (ധൂർത്തനാകരുത്). അങ്ങനെ ചെയ്താൽ നീ ആക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടവനും കയ്യിലൊന്നുമില്ലാത്തവനുമായി ഇരിക്കേണ്ടി വരും." **(സൂറത്തുൽ ഇസ്റാഅ്: 29)**

അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അംറ് (റളിയള്ളാഹു അൻഹുമാ) നിവേദനം ചെയ്യുന്നു; അല്ലാഹുവിന്‍റെ റസൂൽ ﷺ അരുളി:

«كُلُوا، وَاشْرَبُوا، وَتَصَدَّقُوا، وَالْبَسُوا، مَا لَمْ يُخَالِطْهُ إِسْرَافٌ أَوْ مَخِيلَةٌ» [أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَهْ، وَحَسَّنَهُ الْأَلْبَانِيُّ]

"ധൂർത്തോ അഹങ്കാരമോ കലരാത്തടത്തോളം കാലം നിങ്ങൾ തിന്നുക, കുടിക്കുക, ദാനം ചെയ്യുക, വസ്ത്രം ധരിക്കുക." **(ഇബ്നു മാജ)**

ധൂർത്തിന്‍റെ പരിധിയെക്കുറിച്ച് ഇബ്നുൽ ഖയ്യിം (റഹിമഹുല്ലാഹ്) ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:

قَالَ ابْنُ الْقَيِّمِ رَحِمَهُ اللهُ عَنْ حَدِّ الْإِسْرَافِ: (وَضَابِطُ هَذَا كُلِّهِ الْعَدْلُ، وَهُوَ الْأَخْذُ بِالْوَسَطِ الْمَوْضُوعِ بَيْنَ طَرَفَيِ الْإِفْرَاطِ وَالتَّفْرِيطِ، وَعَلَيْهِ بِنَاءُ مَصَالِحِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ)

"ഇവയുടെയെല്ലാം മാനദണ്ഡം നീതിയാണ്. അതായത്, അതിരുകടക്കലിനും ഒട്ടും ചെയ്യാതിരിക്കലിനും ഇടയിലുള്ള മധ്യനിലപാട് സ്വീകരിക്കുക എന്നതാണ്. ഭൗതികവും പാരത്രികവുമായ എല്ലാ നന്മകളുടെയും അടിത്തറ നിലകൊള്ളുന്നത് ഇതിന്മേലാണ്."

ധൂർത്തിന്റെ ഭവിഷ്യത്തുകൾ

ധൂർത്ത് എന്നത് സമൂഹങ്ങളെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്ന, സമ്പത്തും ഐശ്വര്യവും നശിപ്പിച്ചു കളയുന്ന, പരീക്ഷണങ്ങളും ശിക്ഷകളും ഇരന്നു വാങ്ങുന്ന ഒരു മാരക രോഗമാണ്. അത് വഴിപിഴവിന്റെ ശാഖകളിൽ പെട്ട ഒന്നത്രെ. ധൂർത്തടിക്കുന്ന വർക്ക് അത്യുന്നതനും പ്രതാപശാലിയുമായ റബ്ബിന്റെ കോപമുണ്ടെന്ന് താക്കീത് നൽകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അല്ലാഹു തആല അരുളിയിരിക്കുന്നു:

{ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ } [غافر: 43]

*"തീർച്ചയായും ധൂർത്തടിക്കുന്നവർ തന്നെയാണ് നരകാവകാശികൾ."*ഗാഫിർ: 43)

ദൈനംദിന ജീവിതത്തിലെ ധൂർത്തിന്റെ വിവിധ രൂപങ്ങൾ

അല്ലാഹുവിന്റെ ദാസന്മാരേ:

തീർച്ചയായും നമ്മുടെ ദൈനംദിന ജീവിതത്തിൽ ധൂർത്തിനും ദുർവ്യയത്തിനും പലതരത്തിലുള്ള രൂപങ്ങളുണ്ട്; വിവേകികളും ബുദ്ധിശാലികളുമായ ആളുകൾ വെറുക്കുന്ന പല പ്രകടനങ്ങളും അതിനുണ്ട്. ഈ പ്രകടനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും എടു ത്തുപറയേണ്ടത് ഭക്ഷണപാനീയങ്ങളിലെ ധൂർത്താണ്. പ്രത്യേകിച്ച് സദ്യകളിലും സൽക്കാരങ്ങളിലും വിവിധ ചടങ്ങുകളിലും. ഭക്ഷണവും പാനീയവും ശരീര ത്തിന് ഊർജ്ജം നൽകുന്നവയാണ്. എന്നാൽ അത് ആവശ്യത്തിൽ കവിഞ്ഞായാൽ രോഗങ്ങൾക്കും അസുഖങ്ങൾക്കും അത് കാരണമായിത്തീരും. അത് കഴിക്കുന്ന വന് മടിയും ദഹനക്കേടും രോഗങ്ങളും ബാധിക്കുകയും ചെയ്യും.

മിഖ്ദാദ് ബിൻ മഅ്ദീ കരിബ് (റളിയള്ളാഹു അൻഹു) വിൽ നിന്ന് നിവേദനം; അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ ﷺ ഇപ്രകാരം പറയുന്നത് ഞാൻ കേട്ടു:

عَنِ الْمِقْدَامِ بْنِ مَعْدِي كَرِبٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: « مَا مَلَأَ آدَمِيٌّ وِعَاءً شَرًّا مِنْ بَطْنٍ، بِحَسْبِ ابْنِ آدَمَ أُكُلَاتٌ يُقِمْنَ صُلْبَهُ، فَإِنْ كَانَ لَا مَحَالَةَ، فَثُلُثٌ لِطَعَامِهِ، وَثُلُثٌ لِشَرَابِهِ، وَثُلُثٌ لِنَفَسِهِ » [أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ، وَصَحَّحَهُ الْأَلْبَانِيُّ]

"മനുഷ്യൻ തന്റെ വയറിനേക്കാൾ മോശമായ മറ്റൊരു പാത്രവും നിറച്ചിട്ടില്ല. മനുഷ്യന്റെ നട്ടെല്ല് നിവർത്തി നിർത്താൻ ആവശ്യമായ ഏതാനും ഉരുളകൾ തന്നെ അവന് മതിയായതാണ്. ഇനി അനിവാര്യമാണെങ്കിൽ, മൂന്നിലൊന്ന് അവന്റെ ഭക്ഷണത്തിനും, മൂന്നിലൊന്ന് അവന്റെ പാനീയത്തിനും, ബാക്കി മൂന്നിലൊന്ന് അവന്റെ ശ്വാസത്തിനുമായി മാറ്റിവെക്കട്ടെ."(തിർമിദി)

വസ്ത്രധാരണത്തിലെയും ചടങ്ങുകളിലെയും ആഡംബരം

ഇസ്‌ലാമിക സഹോദരങ്ങളേ:

ധൂർത്തിന്റെ മറ്റൊരു പ്രകടമായ രൂപം, ബാഹ്യപ്രകടനങ്ങൾക്കും അനുകരണങ്ങൾക്കും പിന്നാലെ പായുന്നതിലൂടെയും, ആവശ്യമില്ലെങ്കിൽ പോലും വാങ്ങിക്കൂട്ടാനുള്ള അത്യാഗ്രഹത്തിന് കീഴടങ്ങുന്നതിലൂടെയും കനത്ത വിലയു ള്ള ആഡംബര വസ്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ട് വസ്ത്രഅലമാരകൾ നിറച്ചുവെക്കുന്നതാണ്. ജനങ്ങളുടെ വിരുന്നുകളിലും സ്ത്രീകളുടെ ഒത്തുചേരലുകളിലും അവരുടെ വിവാഹ ചടങ്ങുകളിലും ഈ ധൂർത്ത് വളരെ വ്യക്തമായി പ്രകടമാകുന്നുണ്ട്. കനത്ത ചെലവുകൾ, ഒരുപക്ഷേ ഒരിക്കൽ മാത്രം ധരിച്ചേക്കാവുന്ന ആഡംബര വസ്ത്രങ്ങൾ, അതിരുകളില്ലാത്ത ധൂർത്ത്, യാതൊരു അടിസ്ഥാനവുമില്ലാത്ത നിബന്ധനകൾ, അല്ലാഹു യാതൊരു പ്രമാണവും അവതരിപ്പിച്ചിട്ടില്ലാത്ത പൊങ്ങച്ച പ്രകടനങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാമാണ് അവിടെ നടക്കുന്നത്.

പണം അനാവശ്യമായി നശിപ്പിക്കൽ

ഉപകാരമില്ലാത്ത കാര്യങ്ങളിൽ പണം നശിപ്പിച്ചു കളയുന്നതിലുള്ള മുഴുകലാണ് ധൂർത്തിന്റെ മറ്റൊരു വശം. നിസ്സാരമായ കാര്യങ്ങളിലും ആഡംബര വസ്തുക്ക ളിലും തുടങ്ങി വിനാശകരമായ ഹറാമുകളിലും വിലക്കപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിലും വരെ ഇത് ചെന്നെത്തുന്നു. ധൂർത്തിനെക്കുറിച്ച് ഇമാം മാലിക് (റഹിമഹുല്ലാഹു തആല) ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:

أَخْذُ الْمَالِ مِنْ حَقِّهِ، وَوَضْعُهُ فِي غَيْرِ حَقِّهِ

"അർഹമായ വഴിയിലൂടെ അല്ലാതെ പണം നേടുകയും (അഥവാ സമ്പത്ത് അതിന്റെ യഥാർത്ഥ അവകാശങ്ങളിൽ നിന്നും കടമകളിൽ നിന്നും പിടിച്ചെടുക്കുകയും), അനർഹമായ വഴിയിൽ അത് വിനിയോഗിക്കുകയും ചെയ്യലാണത്."

തന്നിഷ്ടങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കാൻ കഴിയാതെ വാങ്ങിക്കൂട്ടാനുള്ള തീവ്രമായ മോഹം ഒരു മുസ്‌ലിമിന്റെ മേൽ ആധിപത്യം സ്ഥാപിക്കുമ്പോൾ, അത് അവനെയും അവന്റെ കുടുംബത്തെയും വലിയ പ്രയാസങ്ങളിലും കഷ്ടപ്പാടുകളിലും കൊണ്ടു ചെന്നെത്തിക്കുന്നു. ചിലപ്പോൾ അവന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ സമാധാനം കെടുത്തു ന്ന വലിയ കടബാധ്യതകൾ അവനെ പിടികൂടുകയും, ആ കടം വീട്ടുന്നതിനെക്കു റിച്ചും അതിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടുന്നതിനെക്കുറിച്ചുമുള്ള ചിന്തകളിൽ അവൻ തടവുകാരനായി മാറുകയും ചെയ്യുന്നു.

വെള്ളം, വൈദ്യുതി, ആശയവിനിമയ ഉപാധികൾ എന്നിവയിലെ ധൂർത്ത്

സത്യവിശ്വാസികളായ സഹോദരങ്ങളേ:

വെള്ളം, വൈദ്യുതി, ആധുനിക ആശയവിനിമയ ഉപാധികൾ (മൊബൈൽ, ഇന്റർനെറ്റ് തുടങ്ങിയവ) എന്നിവയുടെ ഉപഭോഗത്തിൽ യുക്തിസഹമായ പരിധി ലംഘിക്കുക എന്നതും ധൂർത്തിന്റെയും ദുർവ്യയത്തിന്റെയും രൂപങ്ങളിൽ പെട്ടതാണ്. ഇവയുടെ ഉപയോഗത്തിലുള്ള ധൂർത്ത് വീടുകളിലും പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലും സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഒരുപോലെ ദൃശ്യവും പ്രകടവുമാണ്. വാഹന ങ്ങൾ കഴുകുന്നതിലെ അമിതത്വം, തോട്ടങ്ങൾക്കും കൃഷികൾക്കും അച്ചടക്കമില്ലാ തെ വെള്ളമൊഴിക്കൽ, ജലവിതരണ പൈപ്പുകളിലെ ചോർച്ചകൾ അവഗണിക്കൽ എന്നിവയെല്ലാം ഈ പ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ബോധമില്ലായ്മയെയാണ് കാണിക്കുന്നത്. പകലുവെളിച്ചത്തിൽ വിളക്കുകൾ തെളിച്ചിടുക, വൈദ്യുതോപകരണങ്ങൾ ദുരുപയോഗം ചെയ്യുക എന്നിവയെല്ലാം, ജനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തികൾ നിയന്ത്രിക്കുകയും ആവശ്യങ്ങൾ കൃത്യമായി അളന്നുതിട്ടപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ ഒഴിവാക്കാമായിരുന്ന വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടുകളിലേക്കും പ്രയാസങ്ങളിലേക്കും സമൂഹത്തെ എത്തിച്ചേക്കാം.

അല്ലാഹുവിന്റെ ദാസന്മാരേ, ഈ കാര്യത്തിൽ നബി ﷺ യുടെ മാർഗ്ഗദർശനം എപ്രകാരമായിരുന്നുവെന്ന് നിങ്ങൾ നോക്കുക: അവിടുത്തെ കാലത്ത് മദീനയിൽ സമൃദ്ധമായ വെള്ളവും ധാരാളം കൃഷികളും തോട്ടങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു.

فَقَدْ كَانَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَغْتَسِلُ بِصَاعٍ، وَيَتَوَضَّأُ بِمُدٍّ

എന്നിട്ടുകൂടി നബി ﷺ ഒരു 'സ്വാഅ്' (ഏകദേശം 2.5 മുതൽ 3 ലിറ്റർ വരെ) വെള്ളം കൊണ്ട് കുളിക്കുകയും, ഒരു 'മുദ്ദ്' (ഏകദേശം 600–750 മില്ലിലിറ്റർ) വെള്ളം കൊണ്ട് വുദു എടുക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു.

അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അമ്ര് (റളിയള്ളാഹു അൻഹുമാ) വിൽ നിന്ന് നിവേദനം; അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:

جَاءَ أَعْرَابِيٌّ فَسَأَلَ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الْوُضُوءِ، فَأَرَاهُ ثَلَاثًا ثَلَاثًا، ثُمَّ قَالَ: « هَذَا الْوُضُوءُ، فَمَنْ زَادَ عَلَى هَذَا فَقَدْ أَسَاءَ، أَوْ تَعَدَّى، أَوْ ظَلَمَ » [أَخْرَجَهُ ابْنُ مَاجَه، وَحَسَّنَهُ الْأَلْبَانِيُّ]

"ഒരു ഗ്രാമീണ അറബി (അഅ്റാബി) വന്ന് റസൂൽ ﷺ യോട് വുദുവിനെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ നബി ﷺ അവന് അവയവങ്ങൾ മൂന്ന് തവണ വീതം കഴുകി കാണിച്ചു കൊടുത്തു. ശേഷം ഇപ്രകാരം അരുളി: 'ഇതാണ് വുദു. ഇതിനേക്കാൾ ആരെങ്കിലും വർദ്ധിപ്പിച്ചാൽ അവൻ തിന്മ ചെയ്യുകയോ, അതിരുകവിയുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ അക്രമം പ്രവർത്തിക്കുകയോ ചെയ്തിരിക്കുന്നു'." **(ഇബ്നു മാജ)**

ഒരു ആരാധനയുടെ കാര്യത്തിലുള്ള പ്രവാചക ശാസനയാണിത്! അങ്ങനെയെങ്കിൽ ആരാധനയല്ലാത്ത മറ്റു ദൈനംദിന കാര്യങ്ങളുടെ അവസ്ഥ എന്തായിരിക്കണം?!

ജലവും വൈദ്യുതിയും കാത്തുസൂക്ഷിക്കൽ: ഒരു ധാർമ്മിക ബാധ്യത

ഇസ്‌ലാമിക സഹോദരങ്ങളേ:

വെള്ളവും വൈദ്യുതിയും മിതമായി ഉപയോഗിക്കുക എന്നത് ഒരു മതപരവും ധാർമ്മികവുമായ കടമയാണ്. വെള്ളം എന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ വലിയൊരു അനുഗ്രഹമാണ്; അതിൽ നിന്നാണ് നാം കുടിക്കുന്നത്, അതുപയോഗിച്ചാണ് നാം ശുദ്ധി വരുത്തുന്നത്, കൃഷികൾക്കും കന്നുകാലികൾക്കും നാം വെള്ളം നൽകുന്നത് അതിലൂടെയാണ്. ഒഴുകുന്ന ഒരു നദിയുടെ തീരത്താണെങ്കിൽ പോലും വെള്ളം ധൂർത്തടിക്കുന്നത് നബി ﷺ വിലക്കിയിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ ആവശ്യമില്ലാത്തപ്പോൾ പൈപ്പുകൾ അടച്ചു വെക്കുക, ചോർച്ചകൾ നന്നാക്കുക, വുദുവിലോ കുളിയിലോ വെള്ളം ധൂർത്തടിക്കാതിരിക്കുക.

അതുപോലെ തന്നെയാണ് വൈദ്യുതിയും. നമ്മുടെ ജീവിതത്തെ പ്രകാശിപ്പിച്ച അല്ലാഹുവിന്റെ ഒരു അനുഗ്രഹമാണത്. അതിനാൽ മുറികളിൽ നിന്നോ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നോ ഇറങ്ങുമ്പോൾ ലൈറ്റുകളും മറ്റു ഉപകരണങ്ങളും അണയ്ക്കാൻ ശ്രദ്ധിക്കുക, വൈദ്യുതി ലാഭിക്കുന്ന ബൾബുകൾ ഉപയോഗിക്കുക, അമിതമായ തണുപ്പിക്കൽ (എയർ കണ്ടീഷണറിന്റെ അമിത ഉപയോഗം) ഒഴിവാക്കുക. അതിലൂടെ സമ്പത്ത് സംരക്ഷിക്കപ്പെടും, കുടുംബ ബജറ്റിന് ആശ്വാസമാകും, രാജ്യത്തിന്റെ ഭാരം ലഘൂകരിക്കപ്പെടും, ആ അനുഗ്രഹം നമ്മുടെ മേൽ നിലനിൽക്കാൻ അത് കാരണമാവുകയും ചെയ്യും. അല്ലാഹു ജല്ലജലാലു അരുളിയിരിക്കുന്നു:

{ وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَٰلِكَ قَوَامًا } [الفرقان: 67]

***"ചെലവ് ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ ധൂർത്തടിക്കുകയോ പിശുക്കുകയോ ചെയ്യാതെ, അതിനിടയിലുള്ള മിതമായ നിലപാട് സ്വീകരിക്കുന്നവരാകുന്നു അവർ (റഹ്മാന്റെ ദാസന്മാർ)."*(സൂറത്തുൽ ഫുർഖാൻ: 67)**

ഒന്നാം ഖുതുബയുടെ സമാപ്തി

മഹത്തായ ഖുർആൻ കൊണ്ട് അല്ലാഹു എനിക്കും നിങ്ങൾക്കും ബറക്കത്ത് ചൊരിയട്ടെ. അതിലെ സൂക്തങ്ങളും ജ്ഞാനനിർഭരമായ ഉപദേശങ്ങളും കൊണ്ട് എനിക്കും നിങ്ങൾക്കും അവൻ ഉപകാരം ചെയ്യട്ടെ. ഞാൻ ഈ പറയുന്നതു കേൾക്കുകയും, എനിക്കും നിങ്ങൾക്കും എല്ലാ പാപങ്ങളിൽ നിന്നും അല്ലാഹുവോട് പാപമോചനം തേടുകയും അവനിലേക്ക് മടങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിനാൽ നിങ്ങൾ അവനോട് പാപമോചനം തേടുകയും അവനിലേക്ക് തൗബ ചെയ്ത് മടങ്ങുകയും ചെയ്യുക. തീർച്ചയായും അവൻ ഏറെ പൊറുക്കുന്നവനും കരുണാനിധിയുമാകുന്നു.

രണ്ടാം ഖുതുബ (الخطبة الثانية)

അല്ലാഹുവിനാണ് സർവ്വ സ്തുതിയും. അല്ലാഹു അല്ലാതെ ആരാധനയ്ക്ക് അർഹനായി മറ്റാരുമില്ലെന്ന് ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. നമ്മുടെ പ്രവാചകൻ മുഹമ്മദ് നബി ﷺ അല്ലാഹുവിന്റെ ദാസനും അവന്റെ ദൂതനും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടവനുമാണെന്നും ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. അല്ലാഹു അവിടുത്തെ മേലും, അവിടുത്തെ കുടുംബത്തിന്മേലും, അനുചരന്മാരുടെ മേലും, അവിടുത്തെ സ്നേഹിച്ചവരുടെയും പിന്തുടർന്നവരുടെയും മേലും അനുഗ്രഹവും രക്ഷയും വർഷിക്കുമാറാകട്ടെ.

അതിനുശേഷം:

സത്യവിശ്വാസികളായ സഹോദരങ്ങളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ സൂക്ഷിക്കുക. നിങ്ങൾ പുണ്യവാന്മാരും നന്മ ചെയ്യുന്നവരുമായിരിക്കുക. ധൂർത്തിന്റെയും അതിക്രമത്തിന്റെയും വഴി നിങ്ങൾ വെടിയുക; തീർച്ചയായും അതിന്റെ പരിണാമം നിരാശയും നഷ്ടവുമായിരിക്കും. അല്ലാഹു സുബ്ഹാനഹു വതആല അരുളുന്നു:

{ يَاعِبَادِ فَاتَّقُونِ } [الزمر: 16]

"അതിനാൽ എന്റെ ദാസന്മാരേ, നിങ്ങൾ എന്നെ സൂക്ഷിക്കുവിൻ." (സൂറത്തുസ്സുമർ: 16)

ചരിത്രം നൽകുന്ന പാഠങ്ങൾ

അല്ലാഹുവിന്റെ ദാസന്മാരേ:

വിശ്വസ്തരായ മനുഷ്യർ പടുത്തുയർത്തിയ, ഐശ്വര്യപൂർണ്ണമായിരുന്ന എത്രയെത്ര സമൂഹങ്ങളെക്കുറിച്ചാണ് ചരിത്രം നമ്മോട് സംസാരിക്കുന്നത്? അവർക്ക് അനുയോജ്യമായ സൗകര്യങ്ങളോടെ അവരത് നിർമ്മിക്കുകയും, അതിന് ചുറ്റും കൃഷിയിടങ്ങളും ഫാക്ടറികളും കെട്ടിടങ്ങളും വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങളും സ്ഥാപിച്ച് അതിനെ നിലനിർത്തുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ പിൽക്കാലത്ത്, ധൂർത്തും ആഡംബരപ്രിയവും അലസതയും ആധിപത്യം സ്ഥാപിച്ച തലമുറകളിലേക്ക് ആ നാട് വന്നെത്തി. അവർ തങ്ങളുടെ ഇച്ഛാശക്തികളെ അഴിച്ചുവിട്ടു; അങ്ങനെ മുൻഗാമികൾ തങ്ങൾക്ക് അനന്തരമായി നൽകിയതും ബാക്കിവെച്ചതുമായ നന്മകളെ അവർ നശിപ്പിച്ചു കളഞ്ഞു. ഒടുവിൽ ആ സമൂഹങ്ങൾ തകരുകയും, അവരുടെ സന്തതികൾ പ്രയാസങ്ങളും ദാരിദ്ര്യവും ചിതറിപ്പോകലും അനുഭവിക്കേണ്ടി വരികയും ചെയ്തു.

സെവില്ലയിലെ (ഇഷ്ബീലിയ്യ) ഭരണാധികാരിയായിരുന്ന അൽ-മുഅ്തമിദ് ബിൻ അബ്ബാദ് കടുത്ത ആഡംബര ജീവിതമാണ് നയിച്ചിരുന്നത്. സുഖലോലുപതയിലും ആസ്വാദനങ്ങളിലും അദ്ദേഹം അതിരുകടന്നു; ഒടുവിൽ അത് അഹങ്കാരത്തിലും

അമിതവ്യയത്തിലും ചെന്നെത്തി. ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ, കൊട്ടാരത്തിന് ചുറ്റുമുള്ള പാവപ്പെട്ട സ്ത്രീകൾ ചെളിയിൽ ചവിട്ടിക്കൊണ്ട് വെള്ളം വിൽക്കുന്നത് കാണാനിടയായി. ആ പാവങ്ങളെപ്പോലെ ചെളിയിൽ ചവിട്ടിക്കളിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യക്കും മക്കൾക്കും ആഗ്രഹമുണ്ടായി.

മുഅ്തമിദ് അവരുടെ ആഗ്രഹം നിറവേറ്റാൻ തീരുമാനിച്ചു, എന്നാൽ തികച്ചും വിചിത്രമായ ഒരു രീതിയിലാണ് അദ്ദേഹം അത് ചെയ്തത്! അദ്ദേഹം കസ്തൂരി യും (മിസ്ക്) കർപ്പൂരവും അമ്പർപ്പൊടിയും വരുത്തി പനിനീരിൽ കലർത്താൻ കൽപ്പിച്ചു. അതിലേക്ക് അല്പം കുങ്കുമപ്പൂവും കൂടി ചേർത്തുകൊണ്ട് അതിനെ ചെളിയുടെ രൂപത്തിലാക്കി മാറ്റി. തുടർന്ന് ഭാര്യക്കും മക്കൾക്കും ചവിട്ടിക്കളി ക്കാൻ വേണ്ടി അത് കൊട്ടാരമുറ്റത്ത് വിതറി!

സമൃദ്ധിയും ജീവിതവിശാലതയും അല്ലാഹു നൽകിയവർക്ക് ഒരു വലിയ പാഠമാ യി ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തിവെച്ച ധൂർത്തിന്റെയും പൊങ്ങച്ചത്തി ന്റെയും ചിത്രങ്ങളിൽ ഒന്നാണിത്.

പിന്നീട് അൽ-മുഅ്തമിദിന്റെ ഭരണം തകരുകയും അദ്ദേഹം സെവില്ലയിൽ നിന്ന് പുറത്താക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. മൊറോക്കോയിലെ 'അഗ്മാത്' എന്ന സ്ഥലത്ത് തടവുകാരനായ ശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമ്പത്തെല്ലാം കണ്ടുകെട്ടപ്പെട്ടു. പിന്നീട് ഒരു പെരുന്നാൾ ദിവസം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പെൺമക്കൾ കീറിപ്പറിഞ്ഞ വസ്ത്ര ങ്ങൾ ധരിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുന്നിലേക്ക് കടന്നുവന്നു. തന്റെയും തന്റെ കുടുംബത്തിന്റെയും പെൺമക്കളുടെയും ഈ ദയനീയാവസ്ഥ കണ്ട് അദ്ദേഹത്തി ന്റെ മനസ്സ് വിങ്ങിപ്പൊട്ടി. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം സ്വയം അഭിസംബോധന ചെയ്തു കൊണ്ട് ഇപ്രകാരം കവിത ആലപിച്ചു:

*(അന്തലൂസ്യയിലെ (സ്പെയിൻ) സെവില്ലയിൽ (ഇഷ്ബീലിയ്യ) രാജാവായിരുന്ന **അൽ-മുഅ്തമിദ് ബിൻ അബ്ബാദ്** ഭരണം നഷ്ടപ്പെട്ട് മുറാബിതീൻ ഭരണാധികാരിയായ യൂസുഫ് ബിൻ താഷ്ഫീന്റെ സൈന്യത്താൽ തടവുകാരനായി പിടിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ, അദ്ദേഹത്തെ നാടുകടത്തിയത് ഈ **അഗ്മാത്** എന്ന കോട്ടയിലേക്കായിരുന്നു).*

അൽ-മുഅ്തമിദ് ബിൻ അബ്ബാദിന്റെ വരികൾ

فَسَاءَكَ الْعِيدُ فِي أَغْمَاتَ مَأْسُورًا * فِيمَا مَضَى كُنْتَ بِالْأَعْيَادِ مَسْرُورًا**

"കഴിഞ്ഞുപോയ കാലങ്ങളിൽ പെരുന്നാളുകൾ നിനക്ക് സന്തോഷമേകിയിരുന്നു; എന്നാൽ ഇന്ന് 'അഗ്മാതിൽ' തടവുകാരനായ നിന്നെ ഈ പെരുന്നാൾ അത്യധികം ദുഃഖിതനാക്കിയിരിക്കുന്നു."

تَرَى بَنَاتِكَ فِي الْأَطْمَارِ جَائِعَةً * يَغْزِلْنَ لِلنَّاسِ مَا يَمْلِكْنَ قِطْمِيرًا**

"കീറിപ്പറിഞ്ഞ പഴന്തുണികൾ ധരിച്ചവരും വിശന്നവരുമായി നിന്റെ പെൺമക്കളെ നീയിവിടെ കാണുന്നു. ഒരു 'ഖിത്മ് മീർ' (ഈത്തപ്പഴക്കുരുവിന്റെ നേർത്ത പാട - അതായത് തികച്ചും നിസ്സാരമായ ഒരു തുക) പോലുമില്ലാത്ത തിനാൽ അവർ ജനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി നൂൽ നൂൽക്കുകയാണ്."

كَأَنَّهَا لَمْ تَطَأْ مِسْكًا وَكَافُورًا * يَطَأْنَ فِي الطِّينِ وَالْأَقْدَامُ حَافِيَةٌ**

"വെറും നഗ്നപാദരായി അവർ ചെളിയിൽ ചവിട്ടി നടക്കുന്നു; ഒരുകാലത്ത് അവർ കസ്തൂരിയും കർപ്പൂരവും കലർത്തിയ സുഗന്ധച്ചെളിയിൽ ചവിട്ടിക്കളി ച്ചവരായിരുന്നു എന്ന് തോന്നുകയേ ഇല്ല!"

فَإِنَّمَا بَاتَ بِالْأَحْلَامِ مَغْرُورًا * مَنْ بَاتَ بَعْدَكَ فِي مُلْكٍ يُسَرُّ بِهِ**

"നിനക്ക് ശേഷം ഏതൊരുവനാണോ അധികാരത്തിലും ഭരണത്തിലും സന്തോഷിച്ച് രാത്രി കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നത്; അവൻ വെറും പാഴ്കിനാവുകളാൽ വഞ്ചിക്കപ്പെട്ടവൻ മാത്രമാണ്."

പ്രാർത്ഥന (الدعاء)

اللَّهُمَّ قِنَا السَّرَفَ وَالتَّبْذِيرَ، وَاحْفَظْ جَوَارِحَنَا وَأَمْوَالَنَا عَنِ الْخَلَلِ وَالتَّقْصِيرِ، وَأَدِمْ عَلَيْنَا نِعْمَتَكَ، وَجَنِّبْنَا سَخَطَكَ وَنِقْمَتَكَ، يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

"അല്ലാഹുവേ, ഞങ്ങളെ നീ ധൂർത്തിൽ നിന്നും ദുർവ്യയത്തിൽ നിന്നും കാത്തുരക്ഷിക്കേണമേ. ഞങ്ങളുടെ അവയവങ്ങളെ തെറ്റുകളിൽ നിന്നും ഞങ്ങളുടെ സമ്പത്തിനെ നാശത്തിൽ നിന്നും വീഴ്ചകളിൽ നിന്നും നീ സംരക്ഷിക്കേണമേ. നിന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്ക് നീ നിലനിർത്തി തരേണമേ. നിന്റെ കോപത്തിൽ നിന്നും ശിക്ഷയിൽ നിന്നും ഞങ്ങളെ നീ അകറ്റി നിർത്തേണമേ, സർവ്വലോക രക്ഷിതാവായ തമ്പുരാനേ!"

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ؛ الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ.

"അല്ലാഹുവേ, മുസ്‌ലിംകളായ പുരുഷന്മാർക്കും സ്ത്രീകൾക്കും–അവരിൽ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവർക്കും മരണപ്പെട്ടവർക്കും–നീ പൊറുത്തു കൊടുക്കേണമേ."

رَبَّنَا ارْفَعْ عَنَّا الْبَلَاءَ وَالْوَبَاءَ، وَالضَّرَّاءَ وَالْبَأْسَاءَ، وَأَدِمْ عَلَيْنَا النِّعَمَ، وَادْفَعْ عَنَّا النِّقَمَ، وَزَكِّ نُفُوسَنَا أَنْتَ خَيْرُ مَنْ زَكَّاهَا.

"ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവേ, ഞങ്ങളിൽ നിന്ന് പരീക്ഷണങ്ങളെയും പകർച്ച വ്യാധികളെയും കഷ്ടപ്പാടുകളെയും പ്രയാസങ്ങളെയും നീ ഉയർത്തിക്കളയേണമേ. ഞങ്ങൾക്ക് നിന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങൾ നിരന്തരമായി നൽകേണമേ, ശിക്ഷകളെയും കെടുതികളെയും ഞങ്ങളിൽ നിന്ന് തടയേണമേ. ഞങ്ങളുടെ ആത്മാക്കളെ നീ

ശുദ്ധീകരിക്കേണമേ, അതിനെ ശുദ്ധീകരിക്കുന്നവരിൽ ഏറ്റവും ഉത്തമൻ നീ മാത്രമാണല്ലോ."

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

"ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവേ, ഞങ്ങൾക്ക് നീ ഈ ദുനിയാവിലും നന്മ നൽകേണമേ, പരലോകത്തും നന്മ നൽകേണമേ, നരകശിക്ഷയിൽ നിന്ന് ഞങ്ങളെ നീ കാത്തുരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യേണമേ."

اللَّهُمَّ وَفِّقْ أَمِيرَنَا وَوَلِيَّ عَهْدِهِ لِمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى، وَخُذْ بِنَوَاصِيهِمَا لِلْبِرِّ وَالتَّقْوَى، وَاجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا مُطْمَئِنًّا، سَخَاءً رَخَاءً وَسَائِرَ بِلَادِ الْمُسْلِمِينَ.

"അല്ലാഹുവേ, ഞങ്ങളുടെ അമീറിനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കിരീടാവകാശിക്കും നീ ഇഷ്ടപ്പെടുകയും തൃപ്തിപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന കാര്യങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കാൻ നീ തൗഫീഖ് (വിജയം) നൽകേണമേ. പുണ്യത്തിലേക്കും ഭക്തിയിലേക്കും അവരുടെ മുൻകുടുമകളെ നീ നയിക്കേണമേ (അവരെ അതിലേക്ക് തിരിച്ചുവിടേണമേ). ഈ നാടിനെ നീ സുരക്ഷിതവും സമാധാനപൂർണ്ണവും ഉദാരവും സമൃദ്ധവുമാക്കേണമേ; ഇതര മുസ്‌ലിം രാജ്യങ്ങളെയും അതുപോലെ ആക്കേണമേ."